

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Az ifjuság jövője.

A középiskolát végzett magyar ifjuság nyolcz évi küzdelem eredményével, az erettség bizonyítványával zsebében most a pályaválasztás nagy problémája előtt áll. Legnagyobb részük talán már túl is esett ezen az anyyi izgalmat, reménykedést és lelkes ambíciót magába záró kérdésen s bátor elhatározással készül, hogy megostromolja azokat a rózsaszínű kapukat, melyek ebben a korban valaha mindnyájunk szeme előtt ott lebegtek s melyeken túl az élet minden nagyszerű javát, küzdelmes gyönyörűséget és megvalósult álmát sejtettük valamikor. Gyönyörködve és mégis félelemmel nezzük e sok kibontott szárnyak bátor és kecses nekilendülését. Köznapi nyomoruságaink között is megdobban a szívünk, ezt a hódító hadjáratra induló ezernyi ezer főnyi hadsereget látva. Ime itt vonul fel előttünk a jövő, melyet szebbnek, erősebbnek, nagyobbak és szabadabbak szeretünk hinni a jelenél. Ezekbe a fiatal elmékbe, szívekbe és karokba rejtőzik minden nagysága, ereje és szépsége. Mámorosak leszünk a gondolatától is, mi lesz ha ez az ezernyi elme egyszer produktív munkába fog s úgy tetszik nekünk, hogy nincsen akadály, melyet lerombolni, nagyratörő reménység, melyet megvalósítani ne tudnának.

A középiskolát végzett magyar ifjuság sorsa nemzeti jövőnk legfontosabb problémái közé tartozik. Annak a kérdésnek, hogy az iskola és az élet miként egészítik ki egymást, milyen az összhang a kettő között, a nemzet egész életét átfogó társadalmi, gazdasági és politikai jelentősége van. Ennek a kérdésnek egész nagysága és sokoldalúsága természetesen folyik abból a hivatásból és feladatkörből, melyet a szellemi középosztály, az értelmiség egy-egy társadalom életében betölt. Mikor azt mondjuk, és ezt elég gyakran mondjuk, hogy a középosztály a nemzet gerince, nyilván arra gondolunk, hogy ez az osztály az államfenntartás munkájának legszükségesebb, legértékesebb és legnehezebb részét végzi. Ha azonban a középosztálytól, összetételétől, tagozottságától, készülttségétől, munka- és teherbíró képességétől oly nagy mértékben függ egész nemzeti társadalmunk fejlődése és boldogsága, viszont a társadalom egészének gazdasági és politikai szerveztlensége, fejletlensége is a középosztály életjelenségeiben tükröződik a legkirívóbban. Mert ez az osztály éli, hogy úgy mondjuk, a legnagyobb életet, Meddő küzködése, vagy diadalmas boldogulása a legszembeszökőbb formákban jelentkezik a politikai, gazdasági, társadalmi és művészeti élet minden mezején, mert ez a sokfajta élet benne lüktet a legintenzívebben, a legelevenebben. Az alsóbb osztályok hasonló életnyilvánulásai

rejtettebbek, kevésbé felöltök, javarészt akkor vesszük észre őket, ha nagy dimenziókban jelentkeznek, mint például a kivándorlás. A felsőbb osztályok szociális, gazdasági és politikai élete pedig zárkózott jellegű, ez az élet a társadalmi egész szempontjából inkább csak szükséges dísz, s folyamatainak mélyebben szántó hatásait ritkán érezzük közvetlenül.

A magyar ifjuság pályaválasztásának kérdése már most úgy kapcsolódik bele a nemzeti társadalom életének e nagy összefüggéseibe, ha azt vizsgáljuk, hogy a választott életpályák elosztódása, egymásközti való aránya egészséges-e, és megfelel-e a nemzeti fejlődés követelményeinek. Mert a keresletnek és kínálatnak, a termelésnek és fogyasztásnak az az egymáshoz való viszonya, mely a gazdasági életben törvény erejével érvényesül, s melynél fogva a kettőnek harmónikus növekedése az egészséges gazdasági fejlődés jele és biztosítója, a nemzeti élet összes vonatkozásaiban megismétlődik. Tultermelésről nemcsak a gazdasági javak termelésében beszélhetünk, de annál a nagyszerű folyamatnál is, mely a társadalmi fejlődés eleven tenyezőit, az embertömegeket osztályokra tagozza s szétosztja és fölhasználja őket a fejlődés egy-egy irányának szolgálatára. Ha a fejlődésnek nincs belső vagy külső akadálya, ha az elsősorban gazdasági téren szabad utat talál, akkor ez az embereket szétosztó folyamat, mint az egészséges vérkeringés, áldásosan és termékenyen működik. Ellenkező esetben ennek a folyamatnak harmónikus munkája is megbomlik, szükségképpen beteges irányba téved s ezt a társadalmi jelenségek egész soroza mutatja.

Nálunk ezt mindenki tudja, az iskolákban régóta tartó tultermelés folyik a szorosabban vett tisztára értelmi foglalkozások javára s a gyakorlati gazdasági életpályák kárára. A nemzeti nevelés több hivatalnokot, ügyvédet, orvost, mérnököt termel, mint iparost, kereskedőt, gazdasági vállalkozót. Hogy ez a tultermelés mennyire káros, hogy következei milyen súlyosan nehezdednek egész gazdasági és társadalmi életünkre, azt régóta fölismertük, érezzük és hangoztatjuk. Nemzeti társadalmunk értelmisége erőinek erre az egészségtelen belső szétosztódására száz és száz receptet irtak már, sajnós, mint a jelenségek mutatják, teljesen eredménytelenül. Ha nem is tartunk még ott, de máris erősen reánk illenek Montalembertnek a francia társadalomról írott sorai: A hivatalélesség, az állások elnyerésére való törekvés, legnagyobb nyavalyánk. Egy hivatalt kereső nemzet pedig a legutolsó a világon.

Ebből a meggyőződésből kiindulva legtöbben a nemzeti nevelés irányváltoztatását sürgetik, mert az iskolákban látják a legal-

kalmasabb eszközt, mely a magyar társadalom hibás életfelfogásait ellensúlyozhatják, megváltoztathatják, vagy éppen ki is ölhetik. A közoktatásügyi tarcza ez idei költségvetésének tárgyalásánál is a fölhasználók zöme a nevelési rendszerbe való állami beavatkozást sürgette, vagyis a gyakorlati életpályákra előkészítő iskolák szaporítását ajánlotta a nagy betegség ellen leghathatósabb orvos-szer gyanánt. Alig egyik-másik beszédben csillant meg az a fölismerés, hogy nem anyyira hibás társadalmi vagy éppen nemzeti hajlandóság, hanem elsősorban és minden más okot megelőzve, súlyos gazdasági lekötöttségünk okozza a magyar középosztály egészségtelen tagozódását is. Ennek a lekötöttségnek következe a gyakorlati gazdasági életpályák elhanyagolása, a szellemi proletáriátus növekedése s általában mindazok a jelenségek, melyek egy növekvő dezorganizáció jelenségét mutatják nemzeti társadalmunk középső rétegeiben, melyek pedig a gazdasági, politikai és társadalmi fejlődés közvetítésére elsősorban lennének hivatottak.

Szemle.

Wekerle miniszterelnök kihallgatáson volt a felségnél. Az audencián Wekerle állítólag a katolikus autonómiáról, a protestans egyházak vagyonáról és végül a karlóczai választásról tett előterjesztést. Az utóbbival kapcsolatosan elterjedt azon hír, hogy a király az előterjesztés alapján Zmejanovics püspöknek szerb patriárkává való megválasztását nem szankcionálja, hivatalos megerősítést nyert.

Beavatott helyről azt a szenzációs értesítést kapjuk, hogy a végrehajtási törvényből, melyről anyyi vita folyt a sajtóban és a parlamentben, aligha lesz élő és valóságos törvény. A minisztertanács ugyanis úgy határozott, hogy ezt az alkotást most nem lépteti életbe. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy a kereskedelmi és iparkamarák küldöttsége tisztelgett Szerényi József államtitkárnál, akihez azt a kérdést intézték, hogy hasson oda, miszerint a végrehajtási novella elhalasztassék. Szerényi válaszában megígérte, hogy a kérelmet figyelembeveszi és annak értelmében közben fog járni.

Megvirradt az elmúlt héten az ottomán birodalom szabadságának hajnala. A török nép lelkében örömmámor él, hogy anyyi évtizedek után végre ők is az alkotmányos államok sorába lépnek. Vér nélkül, egyedül a népszabadság eszméinek mindennél hatalmasabb, minden kaput bedöntő erejére támaszkodva Törökország kivívta alkotmányát és helyet foglal a modern és fejlődésre képes nemzetek sorában.

A Neue Freie Presse, amely a magyar politika titkait alaposan ismeri, érdekes és szenzációs leleplezéssel szolgál a készülő általános választói jog reformtervezetéről.

E szerint: a választói jog plurális lesz; aki saját anyanyelvén ír és olvas, — egy szavazatot,

aki magyarul ír és olvas, — két szavazatot kap;

akinek ezenfelül diplomája van, — vagy megüti a vagyoni cenzust — annak három szavazata van.

A szavazás nem titkos, hanem nyilvános, bár az a terv, hogy a városokban titkos legyen a szavazás. A szavazás községenként, illetőleg körjegyzőségenként történik.

A választókerületeket megszorítják. A törvényhatósági és parlamenti választói jog elűt egymástól.

Ugy hallatszik, hogy ősszel meglesz a fuzió. A néppárt ugyan nem nagy hajlandóságot mutat az egyesülésre és jelentékeny részében kívül is marad. Ellenben a függetlenségi és alkotmánypártok formaliter egyesülnek egy nagy gubernamentális párttá, amely az egyesülés külső kifejezésére a „48-as alkotmánypárt“ nevet fogja felvenni.

† Barátosi Tóth Zsigmond.

Alsó-Fehér vármegye utolsó 1848-9-ki tisztviselője.

Folyó hó 5-én este 9 órakor Kolozsvárrt a Király-utca egyik kellemes, nyugalmas földszinti házában egy 82 éves öreg hunyta le szemeit örök álmra. Pár év óta tartó folytonos testi gyengülésének vetett véget a halál, melyre nyugodtan el volt készülve, megtéve előre minden intézkedést s megtiltva minden temetési fényt.

Nem csoda, hogy ez a férfi kifáradott s pihenésben töltötte aggkora végnapjait. Egész élete páratlan munkásságban és sokoldalú tevékenységben folyt le s bizony, midőn az ő aggkorában másoknak kezében már reszketett a toll s botra támaszkodó testüket fáradtan tartottak elyengült lábaik, Tóth Zsigmond fúrge szellemmel s kitartással végezte dolgait, méltó testvére lévén özv. Szász Pálné — Tóth Krisztina kedves nénénknek, ki oly sok leverő csapás dacára, 80 éves korában is csodálatos energiával ügyeli Sardon gazdaságát és Tóth Miklós nyug. vármegyei árvaszeki elnöknek, ki tevékenységével fenyesen lezáfolja azokat, kik azt hiszik, hogy 40 éven felül már nem is lehet friss munkakedvvel szolgálni a vármegyét. Bizony lehet, de csak annak, aki igazán szereti vármegyéjét és annak minden téren becsületet tud szerezni.

Ez a szellem töltötte be Tóth Zsigmondot is. Kora ifjúságában lépett vármegyénk szolgálatába s amíg 1848—49-ben mások menekülni igyekeztek a forradalom borzalmai elől, Tóth Zsigmond a hazafiai kötelesség szavára hallgatott s Pogány György alispánnal, Pogány Károly főjegyzővel és pénztárnokkal, Miksa Miklós aljegyző társával együtt Marosújvárt vezették a vármegye adminisztrációját törhetlen erélylyel és buzgalommal mindaddig, amíg az orosz beütés s a nyomába lépő absolutismus végleges távozásra nem kényszerítette.

Tóth Zsigmond mindig büszke volt és méltán lehetett vármegyei szolgálatára. Híven szerette vármegyénket s bár más téren folytatta életpályáját, melegen érdeklődött a mi közéletünk eseményei iránt.

Gróf Mikó Imre, Erdély Széchenyije, 1861-ben gubernatora, majd 1867-ben gróf Andrássy Gyula miniszteriumában kereskedelmi miniszter, ajándékozta meg Tóth Zsigmondot bizalmával s meghívta jog és jószágiraktorává. Sokoldalú tehetsége, képzettsége, erélye és kedves modora méltóvá tette e bizalomra és széles, előkelő körben szerzett bizalmat, tiszteletet számára.

Ez a tisztelet, szeretet, őszinte nagyrabecsülés kíséri sirjába vármegyénk utolsó 1848—49-iki tisztviselőjét.

Az új kor embereit, akik előtt ismeretlen vármegyénk multja, akiknek fogalmuk sem lehet a régi kor nehéz küzdelmeiről, sőt a jelen nagy feladatait is könnyedén veszik, hidegen hagyja egy öreg ember halála. Ilyen a korszellem.

De nekem, ki szeretettel csüngök a multon, s nagyra becsülöm a mult derek munkásainak nemzeti, hazafiai lelkesedéstől vezérelt önfeláldozó szolgálatait, kegyeletes kötelességem volt pár sorral reá mutatni vármegyénk 1848—49-iki küzdelmes korszakának utolsó, nemes alakjára: barátosi Tóth Zsigmond bátyámra.

Pihenjen csendesesen!

Török Bertalan.

Egy kis correctio.

A midőn a városi virilis névsornak a megállapításáról volt szó, megjelent az „Alsó-fehér“-ben ezen a címen egy diadalmos cikk, amelyben tudtára adatott a világnak, „hogy megkorrigáltatott az igazság“.

Ezen megkorrigált igazság pedig abban állott, hogy egyes embereket kiforgattak törvényes jogaikból. Akkor nem tértünk át a kérdésre, mert úgy sem volt kinnek beszélni! Most megadja ezen cikkre a választ az ország legmagasabb bíróságának 1728/1908. számú következő ítélete, mely Papp János és dr. Winkler Albert bizottsági tagok fellebbezése folytán hozott:

„A magyar királyi közigazgatási bíróság a panaszoknak helyt adva, Alsó-Fehér vármegye állandó bírói választmánya panaszolt határozatának panaszosok jogosultságára vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezi, s az igazoló választmány 1907. évi szeptember hó 13-án kelt határozatát emeli érvényre.

Indokok:

A törvényhatósági virilis névjegyzék megállapításánál számba vehető egyenes állami adók mértéke és kivetésének jogossága az igazoló választmány ülése idejében létező állapot szerint lévén elbírálandó, kétséget nem szenved, hogy az adóhivatalok által szolgáltatott kimutatások, az érdekelt felek által beszolgáltatott vagy ezek kérelmére hivatalból beszerzett hivatalos bizonyítványok alapján helyesbíthetők.

Ezekre való tekintettel, minthogy panaszosok Dr. Winkler Albert és Papp János, a nagyenyedi városi adóhivatal által, hitelesített másolatban kiadott adókönyvi kivonatokkal, illetve adókönyvecskéjükkel igazolták azon körülményt, hogy a nagyenyedi kisegítő pénztárnál, továbbá a nagyenyedi Papírárugyár Részvénytársaságnál elfoglalt igazgatósági tagságuk alapján 168 korona 75 fillér, illetve 110 korona 50 fillér III-ad osztályú és 145 korona 50 fillér IV. osztályú keresetadóval nevükre szóló előirással vannak megróva: az első fokban eljáró igazoló választmány ezen bíróság II. számú döntvénye értelmében helyesen rendelkezett, midőn panaszosokat ezen adóösszegek számbavétele mellett a legtöbb adófizetők névjegyzékébe felveendőknak mondta ki.

Miért is az állandó bírói választmányának a fentebbi adótételek számbavételét megtagadó határozatát hatályon kívül helyezni,

s az első fokban eljáró igazoló választmányi határozatot kellett a bíróságnak érvényre emelni.

Wlassics
elnök.

Ezek után csak egy megjegyzésünk van a cikkirő számára: Tudja meg, hogy az igazság nem tőr meg correctiót, mert a corrigált igazság, az igazságnak az ellenkezője.

Levelezés.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Sziveskedjék becses lapjának legközelebb megjelenő számában alábbi soraimnak helyet adni.

A „Közérdek“ mult heti 59 ik számában „Szagos lett az utca“ cím alatt egy hírcske jelent meg, mely azt állítja, hogy a Bethlen-kollégium árnyékszékéből az elmúlt hét valamelyik napján a tartalom kifolyt, és végig hőmpölygött a város legnépesebb utcáján, míg elnyelte a malom-árok.

Ez állítással szemben a következő tények állauak.

Tény az, hogy július 28-án kedden éjjel, szerdára virradólag a város illetékes közegészség- és köztisztaságügyi közege a kollégium nagy árnyékszékét takarította, legényei az utcán a telehordót kidöntötték, a mi miatt tényleg „szagos lett az utca“.

Másnap a városi rendőrség az illető szegődvényest és alkalmazottait elővette, a kiborított és szagot árasztó tartalmat velők eltakarította, és jói tudva, hogy munka után édes a nyugalom, egy pár napra hűvösre záratta őket.

E tényállásból megállapítható az, hogy a régi jó épületet vád nem érheti a mult hó 29-én virradólag történt eseményért, megállapítható az is, hogy a rendőrség kikutatta, hogy kik a hibások és azokat közegészségelleni kihágásért megbüntette.

E tényekből következik az is, hogy nem a kollégiumra hivatód fel a városi „physicus“ és rendőrség figyelme, hanem arra kérendő fel a városi főorvos, hogy tegyen javaslatot illetékes helyen az iránt, hogy addig is míg a vízvezeték alsócsatornázással létesülni fog, a városi gyepmesternek, a mai igényeknek megfelelő kihordó eszközök álljanak rendelkezésére.

Végül legyen szabad megjegyznem, hogy a közelebről itt járt közegészségügyi felügyelő utasítása szerint a kollégium körházát vizsgálta meg, és magát a tanépületet csak mint érdeklődő szemlélte meg, s a beszélgetés rendjén közölte a kollégium jelen levő igazgatóival és gondnokával egy és más tekintetben nézetét, tanácsát.

Ismételve kérve a tekintetes Szerkesztő urat, hogy tisztelettel teljes felvilágosító soraimnak becses lapjában helyet adni méltóztassék.

Nagyenyed, 1908. augusztus 8.

Kivaló tisztelettel
Bartha Zsigmond,
rektorprofesszor.

Vegyes hírek.

— **Lapunk az országgyűlési szünet alatt hetenkint egy számban, vasárnap, jelennik meg.**

— **Kinevezések.** A m. k. pénzügyminiszter dr. Borda János nagyenyedi pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá nevezte ki a kassai pénzügyigazgatósághoz. Gratulálunk.

— Spira Armand kisszebeni adóhivatali gyakornokot adótisztte nevezte ki ideiglenes minőségben a nagyenyedi adóhivatalhoz.

— **Házasságok.** Kőpeczi József helybeli polgár leányával Lujzával f. hó 5-én tartotta esküvőjét László Pál mészáros. — Haralyi Fehér József itteni kereskedő ugyanaznap vette nőül Werbitzky Annát Balazsfalváról.

— **Bucsi-lakoma.** A nagyenyedi m. k. pénzügyi tisztviselő Róka József p. ú. igazgató tiszteletére, városunkból való eltávozás alkalmából, f. hó 12-én esti 8 órakor a „Két Hattyu“ vendéglő kerthelyiségében társas vacsorát rendeznek. Ezt a kedvező alkalmat a távozó hivatalfőnök tisztársain kívül bizonyára sokan fel fogják használni, hogy társadalmi életünk egyik kiváló vezérfia iránti tiszteletüknek kifejezést adjanak.

— **Merénylet vitriollal.** A csütörtöki hetivásáron nagy népcsovdületet okozott egy fesükészítő vakmerő merénylete. Krusz Gyulának hívják a merénylőt és vitriollal öntötte hátra özv. Oláh Miklósnét, Oláh Miklós fésűmester özvegyét, amikor az piaci sátrában fésűt árult. A súlyos sebet kapott nőt a városi főorvos részesítette első segélybe. Krusz rögtön elfogta a rendőrség és kihallgatása után szabadon bocsátotta. Állítólag kenyérrigységéből követte el merényletét.

— **Eltűnt.** Matyas Pál tövisi vasuti szertári szolga az ottani állomásfőnöknek hátrahagyott levele szerint öngyilkossági szándékából elbujdosott. Most keresik.

— **Tudomásul.** Értesítetik az adózó közönség, hogy az 1908. évre érvényesített föld- és házadó után járó általános jövedelmi pótdadó kivetési lajstrom a városi adóhivatalnál f. évi augusztus hó 3-tól kezdődőleg nyolc napi közszemlére kitétetett; azok tehát, kik ezzel az adóval már az előző évben is megvoltak róva, a közszemlére történt kitétel 8-ik napjától, azok pedig, kik először rovatnak meg ezzel az adóval, az adónak az új adókönyvecskebe történt bejegyzése napjától számított 15 nap alatt a kivetés ellen a városi adóhivatalnál benyújtandó bélyegmentes felszólalással élhetnek.

— **A levegő ura.** A lefolyt hét legnagyobb érdekessége volt az a légi ut, melyet Zeppelin gróf léghajójával megtett. Ez a vasakaratu ósz germán valóra váltotta az emberiség évezredes álmát. Felszállott tizenegyedmagával a magasba s előre megmondott utiterv szerint, minden állomás érintésével megtett több mint 500 kilométeres utat. Elment Constanzába, Bazelba, Strassburgba és Mainzba, a hogy előre megmondotta. Ugyanezen az uton vissza is tért. Echterdingenben való leszállásuk alkalmával nagy vihar tört ki s ez alkalommal, kiküthatalatlan okok folytán, a léghajó felrobbant, kigyuladt és megsemmisült. A kár mindenestre nagy; az ósz generális bánata, a ki egész élete munkájának sikerét látta megsemmisülni, még nagyobb. De legnagyobb azért mégis az emberi ész és kitartás diadala, a melylyel ezt a sok ideig lehetetlennek tartott problémát megoldotta.

— **Pályázati hirdetés** a cs. és kir. közös hadsereg 1909. évi bórnemű szállítására. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekelt kisiparosokkal, hogy a közös hadsereg labbeli és egyéb bór-
ipari-cikk szükségleteiből 25663 pár bakancs, 543 pár rövid száru csizma, 1452 pár dragonyos csizma, 635 pár huszár csizma

és a kamara irodájában részletesen megtudható többféle szijgyártó cikk a hazai kisiparosok utján fog beszereztetni. A szállítandó cikkek ára és méret nagyságára nézve tájékozás szerezhető a kamara irodájában, megjegyezvén, hogy a végleges árak csak 1909. év márczius havában lesznek — az akkor irányadó bórárak alapján — hivatalból megállapítva.

— **A nagyenyedi gyümölcsészeti egyesület** választmánya dr. Winkler Albert alelnök vezetése alatt f. hó 7-én tartott gyűlésében elhatározta, hogy Weinrich Frigyes véleménye alapján megfelelő mintagyümölcs kamarát építtet s az e végre megszerzendő telken a legjobb gyümölcsasztót állíttatja fel. A költség mintegy 10.000 koronára megy. E tárgyban 16-án közgyűlés is lesz. Felhívjuk az egyesület pártolására a gyümölcsészeti barátait.

— **Marosújvári hírek.** A ref. templom javára rendezett táncmulatság jól sikerült. Tiszta jövedelme 385 korona. — Kovács József szódagyári munkásfelügyelő viz helyett tévedésből maroszóda-olajat nyelt. Száját és torkát összegegette.

— **Az új szeszadó törvény** folytán úgy mint minden szesz ára, a világhírű Brázay sósborszesz ára is drágább lesz már szeptember hó 1-étől kezdődőleg. Azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha szükségletét még e hó folyamán, szeptember elseje előtt szerzi be. A Brázay sósborszesz — mint ismeretes — mindenütt kapható.

— **Merénylet a nemzeti színek ellen.** Petőfinek és a székely nemzeti hősöknek halála évfordulója alkalmával Segesváron nemzeti ünnepélyt rendeztek. Az ünnepély szép lefolyásának és sikerének harmóniáját kellemetlen incidens bontotta meg. Az ünnepség programját ugyanis magyar nemzeti színű falragaszokon tudatták a közönséggel. Ezeket a plakátokat ismeretlen tetelések ismételtelen letépték. Valószínűleg eretren suhanczoknak műve volt ez a merénylet, amely mindenféle nagy megbotránkozást keltett.

— **A felenyed—abrudbányai törvényhatósági közut** 42.20—47.80 km., 47.80—57.80 és 65.4—70.0 km. szakaszát kiépítik és erre nézve f. hó 29-én lesz a versenytárgyalás a nagyenyedi államépítészeti hivatalban. Ennek az utnak a teljes kiépítése nagyon is kívánatos, mert jelentékenyen emelne városunk közforgalmát.

— **Jótekonyczélú mükedvelői előadás.** Tövis nagyközség mükedvelői ifjusága f. hó 2-án, a közelmúltban tűzvész martalékává lett vajasdi ref. templom felépítéséhez hozzájárulandó egy minden tekintetben legszebben sikerült mükedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendezett. Az estély összes jövedelme 589 kor. 10 fillér. Felülfizetés 265 kor. 60 fillér, melyen kívül a nemes szívű adományhoz Löwe Miksa a terem ingyen átengedésén kívül a 10 cigányt megillető vacsorát volt szives ingyen adni. A megmaradt tiszta jövedelem 477 kor. 10 fillér, mely dr. Tókos Géza főszolgabírónak adatott át.

— **Elszámolás.** A nagyenyedi iparos önképzőkör 1908. július 5-ikén a dalárda javára rendezett műsoros táncmulatságának az összes bevétele 309 kor. 10 fill., kiadása 180 kor. 77 fill., maradvány 128 kor. 33 fill. Felülfizettek: Varró László dr. polgármester úr 8 kor. 80 fill., Müller Jenő dr. úr 8 kor. 80 fill., Balla Béla úr 5 kor. Váró Ferencz Müller Jenő dr. urak 4—4 kor. Erdős Jenő

dr. úr 3 kor. 80 fill. Bálint János, Bakó Károly urak 3—3 kor. Pogány János, Jeney Elek dr., Farnos Dezső dr, ifj. Bisztritsány Lajos, Hegyi János, Králik Vilmos, Tóbis Jenő urak 2—2 kor. Lázár István, Székelyhidy Sándor urak 1.60—1.60 kor. Ince István, Villerszdorfer Antal urak 1.20—1.20 kor. Özvegy Albrechtovich Alfrédné, Wild Tamás, Hajdu Béla, id. Aczél Lajos, Kunsch Antal, László Pál, Földes Ede urak 1—1 kor. Báthory Gyula, Bitai Lajos, Molnár Gyula urak 80—80 fill. Zsakó Audor, Gerger Károly, Surányi Árpád, Lakatos Márton urak 60—60 fill. Nemegey Károly úr 50 fill. Técsi Ferencz, Hörváth Kálmán, N. N., Bodián Lajos urak 40—40 fill. A nemesszívű felülfizetőknek, az összes szereplőknek és a résztvevő közönségnek ezuton mondunk hálás köszönetet szives támogatásukért. Nagyenyed, 1908. jul. 16. A z i p a r o s k ö r v á l a s z t m á n y a.

— **Petőfi könyvtár.** A Petőfi Könyvtár egy új kötetel szaporodott. Az új kötet Petőfi adomákat tartalmaz, melyeket Baróti Lajos gyűjtött össze. Ott látjuk felcsillanni szellemének első nyomait; diákesnyjei megújulnak előttünk; kibontakoznak férfiúi erényei: bátorsága, becsületessége, jó szive; látjuk katonáskodásának nyomorúságát, humorát és dicsőségét; a színészek bohém dertűjét, szerelmeit, a nagy márcziusi napokat, képviselőjelöltségét, Bemmel együtt töltött napjait — itt él, cselekszik, beszél, ír, harcol előttünk Petőfi e lapokon, vele járunk 1849-ig, a segesvári csatát megelőző napig. Jókai, Vadnai, Mezei, Kenyérvízi, Teleki gróf, Degré, Prielle Kornélia, Szinyey József s egy sereg kegyeletes Petőfikutató feljegyzéseit mind felhasználta Baróti, csak hogy az adomákból minél színesebb arcképét domboríthassa ki a nagy költőnek. A könyv a Petőfi Könyvtár izléses köntöskében, Jankó János és Mühlbeck rajzaival s finoman stilizált tulipános címborítékkal, Kunossy, Szilágyi és Tarsa kiadásában jelent meg; ára 1 korona 20 fillér.

Szerkesztői üzenet.

Egy magyarnak. Sajnáljuk, hogy levelét terünk szük volta miatt, ezen számban sem közölhetjük. Nagy terjedelme miatt bajos lesz sorát keríteni. Magunk sem ismerjük az ügyet, bizonyosan olvasó-közönségünk sem érdeklődik iránta.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az ideai Temesvári Szent-Jakab

országos vásár

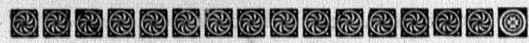
f. évi augusztus hó 13-ától bezárólag augusztus hó 17-éig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra augusztus hó 13-ától, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve **meg van engedve.**

Temesvárott, 1908. évi július 10-én.

147 2—2

A városi főkapitányságtól:
Beé Ferencz, főkapitány.

Van szerencsém a n. é. uri közönség szíves tudomására adni, hogy a fővárosban eddig VIII. Rákóczi-út 69. szám alatt 19 évig fennálló fogműtermemet 1908. év augusztus hó 1-én VII. Erzsébet-körut 29. szám alatt

fogtechnikai intézet és laboratoriummá alakítottam át.

Hivatkozva azon kellemes tapasztalásomra, hogy szerte az országban jó hírnek örvendő nevem, szaktudásom és lelkiismeretem révén szerencsém van a legkényesebb uri közönség bizalmát bírni. Ez ambicióznált majd két évtized óta, hogy modernizált intézménnyel a fogtechnika összes specialitásaival remekelhessek részükre.

Alsó-Fehér varmegye n. é. uri közönségének általam 12 év óta teljesített szolgálataim bő tapasztalást nyújtott, hogy szíves bizalmukkal tovább is kitüntessenek, melyet igyekezni fogok a jövőben is lelkiismeretesen gondozni.

Hogy ennek ezután is pontosan megfelelhessenek, kérésrel fordulok azon egyenekhez, kiknek a fogtechnikában előforduló szükséglet mutatkozik és engem jövőtelem alkalmával igénybe ohajtanak venni, hogy legyenek szívesek fent itt intézetemhez címezve engem arról előre értesíteni. Viszont én is jövőtelem pontos idejét fogom velük szívesen tudatni. Mert azáltal, hogy ezen érintkezésünk megtörténik, a munka érdekében nagy szolgálatot tettünk.

Magamat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

Prohászka Sándor,

fogtechnikai intézet és laboratorium tulajdonos.
139 3-20

237—1908 sz.

Arverési hirdetemény

A kolozsvári ref. egyházközség tanácsa közhírré teszi, hogy a néhai Dózsa Kálmán hagyatékát képező s a nagyenyedi 435 számú telekjegyzőkönyben foglalt s alább felsorolt ingatlanokat önkéntes és nyilvános árverésen eladja.

Az árverés Nagyenyeden a ref. egyháztanács termében 1908. aug. 16-án d. e. 9 órakor s folytatólag fog megtartatni. Az árverés foganatosításával Sárossy Pál gazdagodni és Benedek Árpád ügyvezető lelkész bizatnak meg.

1. A 953—954 hrsz. belsőség Kossuth-u. 31. szám kikiáltási ára 12.000 kor.
2. Az 1703—1704. 171¹/₂—171¹/₂ hrsz. tagosított birtok, Nagyhorgos, Bükös és Hosszualja dűlőkben szántó, rét, legelő kikiáltási ára 20.000 kor.
3. A 2408—2409. hrsz. kert, rét, Felsőlövőszinben, kikiáltási ára 300 kor.
4. Az árverezők kötelesek az árverésre sá bocsátott ingatlan kikiáltási árának 10%-át bánatpénzül megbizottak kezéhez letenni

146 2—3

NESTLÉ

GYERMEKISZTJE

csecsemők, lábbadozók
gyomorhajosok részére.

A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA

Egy doboz ára 1 kor. 80 fill. kapható minden gyógyszerárban
és drogeriában, ugyanott ismertető iratok ingyen.

LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körut 41. 200 sz. bizalmas kártyával

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan!

Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHALÁL

ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb
sósorszesz az

ERŐ SÓSORSZESZ

ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a
vegyszeri és kozmetikai laboratórium.

**KOSMOS
GYÖR, BAROSS-UT.**

Csemege-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcsbefőlték,
izek, szörpök, gomba-, hus- és főzelék-
konzerveket, nemes borovicákat,
— legkiválóbb minőségben szállít —
előkelőbb márcsokhoz készítésével is a

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSÉG

gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle**

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősítő, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárban,
Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvária-tér.

PLATSCHEK VILMOS

elismert legolcsóbb, legbiztosabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körut).

RIVOLI fényképezési és festészeti műtermében

BUDAPEST, VII., RÁKÓZI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészies
kivitelben fényképnagyítások, aquarell-
és olajfestmények. Másolások seljeme-
báronyra, fára, elefántcsontra stb. Brass, fűggelék, tü stb.
apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sár-
kővekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

**DIGESTOL
GLÜCK**

a legfakételesbb
emésztőpor

Doboza 2 kor.

Postai szállítás: **FEHER GYALAMB** gyógyszerár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRUT 93
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Meglepő haladás!

FICHTENIN

a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta fér-
get a lakásban ép úgy, mint mindennemű hernyót, vér-
és levélterítőt és egyéb kert- és veteményben kártékony állat-
kákat és azok petéit azonnal megöl.

Legmegbizhatóbb védőszer szesznyeg és darás ellen.

Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk
a feltétlen eredményt.

Vesérképviselők Magyarország részére

DIAMANT és VADAS

Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-31.

BOGDÁNY

szerencsése páratlan!

Vásároljunk osztály-
sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

fővárosi sorsjeggyroda r.-l.-nal

BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 20

Dr. KOVÁCS

KÉZPASZTÁJA

8 nap alatt biztosan hat.

— Tétele K 1-20 —

Dr. KOVÁCS gyógytára
Budapest, Gyár-utca 17.

„Tollt-títok” ingyen.

használjon
azonnal

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,

mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.

1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Fővárosi **BERETVÁS TAMÁS** gyógyszerár KISPEST, utca 2.

Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

PARIS SZÁLLÓ

Szállodás: Simon Pál

Budapest, VI., Váci-körut 28. sz.

100 szoba 2-20 K-tól feljebb. Kiszolgáló-
munka és villanyvilágítással együtt. Fürdők,
szobák kávéház, étterem. Villamos vasút
megállóhely az összes pályaudvarok
között felel.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.

Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

homopátiail rendelő-intézete

idült betegségekben
szívbetegségekben

Budapest, Váci-körut 18. sz.

KATZER

szőrmearu elsőrangú és az egész
világon el vannak terjedve.

Első és legnagyobb
molnyár ellen védő részv. társ.

4844—1908. tjkvi sz.

Hirdetmény.

Lőrinczréve község legelő szabályozása következtében az 1869. évi 2579 számú szabályrendeletre képest: átalakítottatik, s ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra a melyekre az 1886. XXIX. t.-cz., az 1889. XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvénycikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-cz.-ben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottatik.

E czézből az átalakítási tervezet (előmunkálat) hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben **1908. évi szept. hó 16-án** fog megkezdődni.

Ennélfogva felhivatnak: 1 az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják be, mert a régi telekkönyvi végleges átalakítása után a téves átvezetetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, akik a telekkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okaadtolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldése előtt a kitűzött határnapon kezdő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az elő-

terjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

2. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírást az 1886. évi XXIX. t.-cz. 16—18 és az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5, 6, 7 és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megkeresni iparkodjanak, s azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, — mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik, és a bélyegilleték elengedési kedvezménytől is elesnek.

4. Azok kiknek javára tényleg már megszűnt követelésére vonatkozó zálog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosa, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. Járásbíróság, mint tjkvi Hatóságától.

Nagyenyeden, 1908 évi július hó 29.

149 1—3

Weiner,
kir. bíró.

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye

NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanyosengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását s gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzeséplők, motorok, szivattyúk és szivattyuskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan aczélféjú akéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy zivánság szerint átalakítok.

Szakmába vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálók Becses pártfogást kér

kiváló tisztelettel
HEGYI JÁNOS,
műlakatos és gépjavitó műhelye

60—104

Hajdu Albert

kályhakészítő, Nagyenyed.

Raktár: Főtér.
Műhely és lakás Felszeg-utca 7.

Szives tudomására hozom a helyi és vidéki közönségnek, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **kályhaktárt** nyitottam.

Raktáron tartom a saját készítésű, valamint idegen de hazai gyártmányú igen szép kályháimat, melyeket a n. é. közönség bármikor megtekinthet. Elvállalok minden e szakmába vágó munkálatokat pontos kiszolgálás mellett és jutányos árban.

Vidéki munkákát a lehető legolcsóbb árban vállalok.

A mélyen tisztelt vevőközönség b. pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

101 20—52

Hajdu Albert.

NAGYENYED= re forduljon minden érdeklődő,
ki sulyt fektet l. fajtiszta anyagra.

Gyümölcsfák, dísz- és kerítésnövények stb.

Nemes szilvaszemétekben nagy készlet.

Szőlőoltványok

európai, amerikai sima és gyökeres vesszők.
Árjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai.
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

391 59—104

Sertésvész elleni szer.

„FLORIOL“

***** m. kir. szabadalom. *****

Antiszeptikus, az állat szervezetét a járványos kórokkal szemben immunissá tevő s annak fejlődését és gyarapodását előmozdító koncentrált növényi kivonat.

Egy palack ára használati utasítással 1 kor. 60 fill.

Főraktár:

KARCSMAROFF A. drogueria és gyógyáru üzletében,
Budapest, Rákóczy-út 50.

141 8—5

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

Szabadalma zott
KULCSAL.

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

40 24—50

Tudja

e már, hogy milyen páratlan kedvezményben részesíti előfizetőit a legjobban szerkesztett magyar ujság: az EGYET-ERTÉ S. Nem érdektelen, ha

meg

tudja, hogy az Egyetértés hetenként egy gyönyörűen illusztrált, magas irodalmi színvonalon álló ismeretterjesztő szépirodalmi lapot ad **ingyen** előfizetőinek, hol a

Magyarországon

és külföldön előforduló minden érdekes és nevezetes eseményt írásban és művészi kivitelű képekben örökíti meg. **Az Egyetértés Vasárnapja** című melléklet

minden

száma meglepetésszámba megy, gyönyörű technikai kiállítása, nagy gond és figyelemmel szerkesztett szépirodalmi tartalma minden magyar

ember

teljes meglepedését fogja kiérdemelni s ezen újítást mindenki örömmel fogadja, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy ezen nagy kedvezmény dacára az előfizetési ár maradt a régi: $\frac{1}{4}$ évre **7 korona**. Tessenek mutatványszámot kérni. Kiadóhivatal: Eötvös-utca 32.

NAGYENYED VÁROS KÖZÖNSÉGE

150 50-52

GŐZ, KÁD ÉS KŐ (MEDENCZE) FÜRDŐJE

Gőzfürdő.

Fürdőidő:

Férfiaknak: szerda, szombat és vasárnap reggel 6 órától délután 2-ig, csütörtökön reggel 6-tól d. u. 2-ig.

Nőknek: kedden és pénteken reggel 6 órától esti 6 óráig.

Árak:

Felnőtteknek . . . 1.20 kor.
Tanulóknak . . . 1.— kor.
Szülővel fürdő 12 éven aluli gyermekek után fejenként 50 fillér fizetendő.

Kádfürdő.

Fürdőidő:

Az év mindenik szakában, a hét minden napján (hétfő kivételével) nők és férfiak reggeli 6 órától esti 6 óráig fürödhetnek.

Árak:

Az	1	2	3	4	5	6
számu kádakban						
Felnőtteknek	1.20 k.	2.—				
Tanulóknak	1.— k.	K.				
Szülőjükkkel együtt fürdő gyermekeknek	50 f.					

*) Ezen díjért a szülőn kívül még három (12 évesnél kisebb) gyermek is fürödhetik.

Kő (medencze) fürdő

Fürdőidő:

Férfiaknak: szerda, szombat, vasárnap reggel 6 órától este 6 óráig és csütörtökön délután 2 órától esti 6 óráig.

Nőknek: Kedd s péntek reggel 6 órától este 6 óráig és csütörtökön reggel 6 órától délután 2 óráig.

Árak:

Mindenkinek, mindennap 25 fillér.

Modern és kényelmes berendezésű gőzkamra; tükör- és hűtő-medenczék; fényes berendezésű pihenő; massage, tyukszemvágó és fodrász; emelt és súlyezett porcellán-kádak; hideg és meleg, felső- és alsóvezetésű utó- és permetező-zuhanyok. A fürdő a város központján minden időjárás mellett gyalog is könnyen megközelíthető.

Gőz- vagy kádfürdőre előre megváltott 30 drb jegy ára 36 kor. helyett, 30 kor.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.

Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüzetetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.

Állandó betétet 5% kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll
hétköznap
d. e. 9—12-ig,
d. u. 3—4-ig.

Uzletfeleink
részére telefon
bevezetve
14. szám alatt.

Kitünő minőségű és legnagyobb szilárdságú

Portland- és Román-Cement

nagyban és kicsinyben olcsó áron kapható:

Klemm Pálnál Nagyenyed Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírnagyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.